

مقایسه نگرش به افراد معلول در خانواده هایشان قبل و بعد از اجرای طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه در استان اردبیل

چکیده

هدف: پژوهش حاضر به منظور بررسی تاثیر پذیری اجرای طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه به نحوه نگرش خانواده‌های روستایی دارای معلول استان اردبیل نسبت به معلولین و پدیده معلولیت اجراء شده است. برخی دیگر از پارامترهای دخیل در نحوه نگرش نسبت به معلولین از جمله سطوح تحصیلات، شهرستان محل اقامت، اجراء و یا عدم اجراء طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه، شغل، سن، جنسیت و آشنایی با بهزیستی مورد لحاظ قرار گرفته است.

روش بررسی: جامعه آماری پژوهش شامل کلیه خانوارهای روستایی استان اردبیل (اعم از روستاهایی که طرح مذکور در آنها اجراء نشده است و روستاهایی که طرح در آن اجراء شده است. در روستاهای شهرستانهای خلخال، نمین و نیر طرح اجراء شده است.) در سال ۱۳۸۳ می‌باشد که با استفاده از روش «نمونه برداری چند مرحله‌ای تصادفی» تعداد ۱۷۳ خانوار و ۳۴۶ نفر (به ازاء هر خانوار دو نفر) در آن شرکت داده شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته بود که علاوه بر بخش جمعیت شناختی، ۳۱ سوال آن جهت سنجش نگرش خانواده‌ها بر اساس مقیاس لیکرت تنظیم شده بود. در پژوهش از روش «پیمایشی مقطعی» استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های استخراج شده، از نرم افزار SPSS استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد در مناطقی که طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه در آن اجراء شده است نگرش مطلوب‌تری در مقایسه با سایر مناطق نسبت به پدیده معلولیت وجود داشته است. همچنین برخی از متغیرها از جمله سطح تحصیلات، جنسیت و آشنایی با بهزیستی در نحوه نگرش نسبت به معلولیت تاثیرگذار بوده‌اند. سایر متغیرها در نحوه نگرش نسبت به معلولین تفاوت معنی داری را نشان نداده است.

نتیجه‌گیری: تأکید بر آموزش طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه و گسترش آموزش مهارت‌های زندگی از مؤثرترین راه‌های افزایش کارایی و کیفیت زندگی معلولین می‌باشد که باید با جدیت دنبال شود.

کلیدواژه‌ها: معلول / معلولیت / نگرش به معلولین / طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه / استان اردبیل

*بهزاد ستاری

کارشناس ارشد روان شناسی

خسرو امیدوار

کارشناس روان شناسی

ولی یعقوبی

کارشناس روان شناسی

*E-mail: sattari@yahoo.com